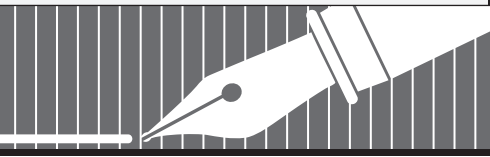

Redakcijos skiltis

Kol švėsime savo valstybę, tol neišnyksime

Pasaulio banko duomenimis, Lietuva yra viena iš trijų sparčiausiai nykstančių pasaulio valstybių. Sparčiau nyksta tik Puerto Rikas ir Latvija.

Bet ar būtina viskuo tikėti? Ypač Kernavėje. Minint Mindaugo karūnavimo dieną. Nors nuo tos dienos jau mus skiria 764 metai, vis vien nepamiršome. Vis vien švenčiame. Ir švėsime.

Per tuos septynis šimtmečius lietuviai ir jų valstybė tiek kartų nyko, bet neišnyko. Vis vien kažkas net po baisių karų, marų likdavo. Kūrenti ant piliakalnių laužų. Kurti legendų. Apie garsius kunigaikščius ir didingą Lietuvos praeitį.

▶ Tautoje visada yra sveikas branduolys, kuris atlaiko net pačius žiauriausius kirčius

Valstybė dvasiškai nunyksta tada, kai ima stokoti žmonių, pasiryžusių apie ją kurti legendas. Romantizuoti. Hiperbolizuoti. O mes turėjome ir Simoną Daukantą, ir Maironį. Patys nejaučiame, kad ir dabar romantizuojame, hiperbolizuojame. Čia esantys - savo bėdas, valstybės trūkumus. O emigrantai romantizuoja Tėvynės ilgesį. Ir hiperbolizuoja čia likusių skurdą. Tačiau abi pusės nė už ką nesutiktų, kad Lietuvos valstybė išnyktų. Nes nebūtų nei kuo piktintis, nei ką mylėti. Tauta prarastų vienintelius savo namus. Tikruosius namus. Ne trobą ar užmiesčio kotedžą. Tik atrodo, kad mums tokie nebuitiniai klausimai visai nerūpi. Esą galime gyventi bet kur, kad tik duotų darbo ar gerą pašalpą. Tačiau lietuvius, atsidūręs užsienyje, vis vien įsižeidžia pavadinamas turku, albanu ar slavų. Būtinai pataiso, kad yra lietuvius. Kantriai aiškina, kur yra Lietuva. Jei nesvarbu, tai ko jaudinasi?

Mindaugas kadaise jungė į vieną valstybę baltų genčių žemes. Mes, nesvarbu, kur būtume - viešbučio hole, lėktuvo salone ar žuvų fabrike, vis dar mintimis jungiamės į vieną Lietuvą. Kaip tos atskiros žiemgalių, jotvingių, sūduvių ir t.t. žemės. Nors jungimasis niekada nebuvo ir nėra lengvas. Niekada nebuvo stiprioji lietuvių pusė. Kažkodėl labai sunku prisipažinti, kad mylime Tėvynę. Nors tokio komplekso nejaučia nei indas, nei britas, nei prancūzas. Niekas nejaučia! Bet lietuvius šiuo klausimu tiesiog išskirtinai kompleksuotas. Drovusi. Neigia. Šaiposi. Tarsi tetulė valstybė jam būtų pagailėjusi pomidoro.

Valstybė atlaikys ir šių pašaipos, drovumo ar įžeidimo fazę. Netgi niekinimo fazę. Nes atlaikė ir dramatiškesnius išbandymus. Tautoje visada yra sveikas branduolys, kuris atlaiko net pačius žiauriausius kirčius. Bet nepasiduoda. Neketina išnykti. Nesvarbu, ką paisto Pasaulio bankas.

Taip, mes tokie. Netobuli. Na ir kas, kad tokie. Tačiau vis vien Valstybės dieną į Kernavę nusidriekia kilometrines eilės. Procesijomis riedame prie piliakalnių. Mindaugas dar nėra tik kadaise gyvenęs, dabar neaktualus pagoniskriščiūnų karalius, panašus į dabartinį agrarininką. Norėjęs turėti kuo daugiau žemių. Ne, Mindaugas aktualus kitaip. Tai žmogus vienytojas. Tai iš atskirų žemių kaip lego sudėliota valstybė. Stiprios būta dėlionės. Jei iki šiol laikosi.

Dauguma pagerbiame savo valstybę tyliai. Be jokios parodinės pompastikos. Tik nesinorėtų sutapatinti Lietuvos su slenkančiu Gedimino kalnu. Verčiau su automobilių kolonomis. Vėl slenkančiomis į Kernavę.

Habil. dr. Romualdas POVILAITIS
Redakcijos svečias

Tarptautinė konferencija „Stambulo konvencijos ratifikavimas - kas pasikeis?“ vyko Seime 2017-06-16 gana keistoje aplinkoje. Konstitucijos salė buvo užpildyta beveik išimtinai dailiosios lyties neįprastai jaunų tokio tipo renginiams atstovių. Tiesa, sveikinimo žodžius, be Vilijos Blinkevičiūtės, tarė ir du vyrai Linai - Linkevičius ir Kukuraitis. Po šių kalbų buvo galima suprasti, kad konferencijos tikslas yra deklaruoti, jog konvencijos ratifikavimas Lietuvoje yra visapusiškai naudingas, būtinas ir neatidėliotinas. Tik va kai kas to nenori suvokti, nes skaito blogai išverstą dokumento tekstą (oficialų!) ir nežino, ką iš tiesų norėjo pasakyti konvencijos kūrėjai.

Tolesni pranešimai nuojautą patvirtino: beveik visi pranešėjai (beje, tarp 8 moterų buvo tik du vyrai, bet vienas iš jų (Šarūnas Liekis) ir visa moteriškoji pranešėjų dalis, kaip sakoma, „pūtė į vieną dūdą“) dejavo dėl pasibaisėtino smurto prieš moteris, kurio statistika esą slepiama, teismai ne visada, o policija niekada negina moterų nuo vyrų, dėl smurto prieš moteris patiriama didelių nuostolių - prarandami šimtai milijardų eurų (?). Apie smurtą apskritai, apie vyrų smurtą prieš vyrus, moterų smurtą prieš moteris ar vyrus ir viso to socialines-ekonomines priežastis nebuvo net užsiminta.

Kalbėtojos vieningai smerkė vyrų giminę, kurią blogos tradicijos skatina visaip engti moteris, o pastarosios, tų pačių tradicijų veikiamos, kenčia ir net nesu-pranta, kad kenčia. Įdomu, kad buvo turimos galvoje tik europiečių tradicijos, apie musulmonų ar Afrikos tautų patriarchalines tradicijas kažkodėl nebuvo net užsiminta. Apie jas nekalbėjo net diskusijoje dalyvavusios viešnios iš užsienio, kurioms labiau negu kitoms tai turėtų būti žinoma: Iris Luarasi iš Albanijos, Vesna Ratkovič iš Juodkalnijos, Teresė Murfey ar Vilana Sotirovič (Pilin-kaitė). Matyt, moterų uždarymas namuose, daugpatystė, mergaičių apipjaustymai ir kiti faktai nebuvo laikomi tinkamu argumentu parodyti pasibaisėtiną vyrų tironiją.

VISI VYRAI NIEKŠAI! ARBA ŠALIN LYČIŲ SKIRTUMUS!

Sutriuškinus vyrų kaip agresorių prieš silpnąją lytį (ar moterų gynėjos su tokiu jos apibūdiniu sutiktų, sunku pasakyti, bet kitu atveju graudėnimas dėl moterų būvio netektų prasmės), buvo pasiūlytas aiškus ir vienareikšmis receptas - pakeisti tradicijas iš esmės, o kitaip kalbant - vyro ir moters socialinius vaidmenis taip, kad vyrai dirbtų, gyventų, mąstytų ir galbūt jaustų kaip moterys, o moterys kaip vyrai. Juolab pavyzdys jau yra: feministės, transseksualai ir, ko gero, visas LGBT. Nes esą tik iš vyrų socialinio vaidmens kyla jų agresija prieš moterį. Dar daugiau, pačios lytys yra ne kas kita kaip susiformavę socialiniai vaidmenys, prigimtis čia „ne prie ko“.

prabilti Vytautui Budnikui (Lietuvos žmogaus teisių asociacija), Laisvos visuomenės instituto atstovams: Vincentui Vobolevičiui, Vygantui Malinauskui ir Violetai Vasiliauskienei, kuriuos palaikė kai kurie neplaukuoti diskutantai, pvz., psichoterapeutas Gintautas Vaitoška. Jų teigimu, Stambulo konvencija siekia vyrų ir moterų suvienodinimo ne tik socialine, bet ir biologine prasme, įteisinant kelias ar keliolika lyčių, asmeniui laisvę pasirinkti savo lytį arba panorėjus ją pakeisti. Kaip automobilį ar batus, pageidautina, už valstybės (mokesčių mokėtojų) pinigais. Stambulo konvencijos ratifikavimas ne tik teisiškai įteisintų tokią galimybę, bet

ketina, nes mano, kad moterų teises būti saugioms nuo smurto galima užtikrinti kitais teisės aktais. Buvo išreikštas nerimas dėl šeimos ir asmeninio gyvenimo privatumo, nes dėl tariamos lyčių lygybės teisės į privatumą kaip ir nebelieka. Pagaliau, ar, priėmus teisės aktus, bet nekeičiant realios valstybės politikos, smurtas prieš moteris išnyks kaip dūmas? O bene svarbiausia yra tai, kad Stambulo konvencija prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai (38 str. 1, 2, 3, 6 d.).

Šiuos ir kitus grupelės oponentų (ne vien vyrų) argumentus konvencijos apologetės moterys (ir joms daugiau negu karštai pritaręs vyras Dainius Pūras) priėmė labai skausmingai - nervingai nutraukdavo, replikuodavo, kalbėtojams neleisdavo baigti minčių, kaltindavo statistikos ir faktų iškraipymu, katalikišku nuprotėjimu (buvo galima suprasti, kad joms katalikiybė tėra viduramžių prietarų rinkinys), nemodernizmu, neeuropietišku ir kitokiomis mirtinomis nuodėmėmis. Viena iš jų teatrališkai šuktelėjo, kad, klausydama konvencijos oponentų, jaučiasi kaip Rusijos Dūmoje (?!). Visus oponentų argumentus publika (jaunoji moterų auditorija) sutikdavo pavyzdin-ga tylą, o juos kritikuojančių karin-gųjų moterų šūksnius palydėdavo plojimais. Atrodo, kad kai kurios feminizmo gynėjos jau panaikino savo moterišką prigimtį ir sėkmingai perėmė jų smerkiamą agresyvių vyrų elgesio tipą. Laimei, iki fizinio smurto prieš oponentus konferencijoje nebuvo prieita.

Tokia konferencijos dvasia stebėtis nereikia, nes jos rengėjos ir viešnios atstovavo GREVIS organizacijai prie Europos Tarybos, kuriai pagal Stambulo konvenciją patikėta kontroliuoti, kaip konvenciją ratifikavusios valstybės įgyvendina visų naujai suvokiamų lyčių teises. Jos atstovavo ir kai kurioms vietinėms ar tarptautinėms nevyriausybinėms organizacijoms, kurios tikriausiai planuoja būti GREVIS pagalbininkėmis, ir politikams bei kitiems tiesiogiai su konvencijos ratifikavimu susijusiems ir tam įsipareigojusiems asmenims. O tai dideli pinigai, įtaka ir karjeros galimybės. Kaipgi dėl to nesiversi per galvą arba neišversi kailio? Tikėtina, kad spaudimas visuomenei ir politikams bus didinamas, juolab kad daug kas neišigilina į problemas esmę, o vyrai apskritai, kiek juos bekal-tintų agresyvumu moterų atžvilgiu, vis dėlto linkę joms nusileisti. Feministės priešingai.

Konferencijos dvasia ir eiga, deja, patvirtino Stambulo konvencijos oponentų nuogąstavimus, kad tiek šis dokumentas, tiek jo aktyvieji šalininkai siekia ne tų tikslų, kurie skelbiami, o realios moterų problemos vargu ar tikrai rūpi. O gaila.

Parengta pagal „Propatria.lt“

Redakcijos archyvo asociatyvi nuotr.

▶ Ar apskritai įmanoma, ignoruojant gamtos suteiktus lyčių skirtumus, socialine prasme paversti visus vyrus moterimis, o moteris vyrais, konferencijos moterys nenorėjo net kalbėti

Buvo pacituota feminizmo biblijos autorė Simona Bovuar, teigusi, kad „moterimi ne gimstama, bet tampama“. Čia esą ir yra Stambulo konvencijos esmė. Apie tai, ar visos mūsų tautos tradicijos yra nepalankios moterims, pvz., tradicija, kad sunkiausius fizinius darbus dirba vyrai, kad jie privalo ginti šeimą ir ja rūpintis, reikšti pagarbą motinai, moteriai ir kt., ir ar apskritai įmanoma, ignoruojant gamtos suteiktus lyčių skirtumus, socialine prasme paversti visus vyrus moterimis, o moteris vyrais, konferencijos moterys nenorėjo net kalbėti.

Po tokių Mičiurino ar Ly-senkos dvasioje suformuluotų „neabejotinų tiesų“ buvo leista

ir numatytų sankcijas (iki baudžiamųjų) už kludymą tai daryti, atmetus šeimos ir asmens privatumą ir visas kitas senienas. Tai nedviprasmiškai užfiksuota konvencijoje, pridengiant moters apsauga nuo smurto ir lyčių (kokių?) lygybę.

V.Budnikas išskėlė rimtą klausimą - ar smurtauja tik vyrai ir tik prieš moteris ir ar to priežastis nėra alkoholizmas, skurdas, beviltiškumas? Laisvos visuomenės instituto atstovai konvencijoje išvelgė aiškia genderizmo (radikalaus) ideologiją, kurios atstovams realus smurtas prieš moteris tėra patogus argumentas savo tikslams pasiekti. G.Vaitoška pateikė naujausią pavyzdį apie tai, kad JAV Ontarijo valstijos teismas ėmė nagrinėti bylą, ar atimti nepilnametę dukrą iš šeimos, kuri pasiskundė, kad tėvai kludio jai tapti berniuku (cheminės kastracijos būdu). Buvo pateikti argumentai, kad daug ES šalių konvencijos nepasirašė, o daugelis pasirašiusių neratifikavo. Pvz., Vokietija to daryti ne-

Skaudžią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame buvusį ilgametį Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento darbuotoją Vygandą Kurkulį dėl Tėvo mirties.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento darbuotojai